

(א) וזכית פיה מיהא
 יומא (ג) (ד) [ג'ל
 ומתיר] (א) [ג'ל אלמור]
 (ד) [סנהדרין] (א):
 (ט) בנחת לך: שנת סג
 (ט"א) (סנהדרין] (א):
 (י) סנהדרין] (א): (ע"ש)
 (י"א) (סנהדרין] (ט) בע"ש:
 ע"ה

תורה אור השלם

1. פי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה לא יבא אל תוך המחנה: דברים כג יא
2. ורעו בקשים בדרבם ודברות ממים ידעו יאבלו: ישעיהו ה יז
3. רעה עמך שבטקף צאן נהלקת שבני לקבד יער בתוך פרמל ירעו בשן וגלעד כימי עולם: מכה ז יד
4. יצא הרשע ופקסו המשנה ויעני וקשטו בבוש:
5. ויאמר יהושפט האין פה נביא לך ונדרשה את ה' מאותו יעני אהרן מעבדי מלך ישראל ויאמר פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו:

6. ויאמר אליהו התשיב מחשבי גלעד אל אחאב חי ה' אליה ישאל אשר עמדתו לפני יאם יהיה השנים האלה של וקטר כי אם לפי דברי:
7. מלכים א יז א
8. ויאמר לגיחזי חזק מונקד וקח משענתי בדרך ולך פי תמצא איש לא יתקרב וכן יתקרב איש לא תתנבא ושמת משענתי על פני העבר:
9. מלכים ב ד כט
10. בלע המות לצנח וקחה אדני אליהם וקחה מעל כל פנים ודחת עמו יסיר מעל כל הארץ פי דברי:
11. ישעיהו כה ח
12. לא יהיה משם עוד על ימים וקח אשר לא ימלא את ימיו פי העבר בן מאה שנה יהיה ויהיה בן מאה שנה יקלל: ישעיהו סה כ
13. ועמדו זרים וירעו צאנכם ובני נגר אקריכם ויבטיחו: ישעיהו טז ה
14. וקחה הלבלה ובושה תהפך פי מלך ה' וקצאות בהר יצון ויבירושלים ונגד זקניו כבוד: ישעיהו כג כ
15. ויהי אור הלבלה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חושב ה' את שבר עמו ומחש מכתו יקפא:

16. ישעיהו ל כו
17. ראו עתה כי אני הוא ואין אליהם עוזי אני אמית ואנחה מחצתי ואני אקרא ואין מקדי מציל: דברים לב לט

בועל נדה כטמא מה: סיפא דמתני' דלעיל היא: **מזורע חמור מוז** למחנותיו כדאמרן וכן זכ מטמא מה: **יבא בעל קרי** מפרש ואזיל מנאי היא: **לא יבא מכלל טמא מה כו'**. והכי משמע יבא בעל קרי מכלל זה דהנך לפי חומר טומאתו חומר שלוחן יבא בעל קרי שאע"פ שטמא מה חמור ממנו שהוא טומאת

שבעה זה טומאת ערב אפילו הכי לענין מחנות בעל קרי חמור דעל כרחיך כי כתיב וכל זכ טמא לרצוי בעל קרי אמת לכלל זכ וכל טמא לרצוי טמא שרץ לכלל טמא מה אמת דכל חד וחד למאי דמני ליה מדימין ליה ובעל קרי דומה לזכ שהטומאה יוצאה עליו מגופו: **ויבא אל מחוץ למחנה**. דבעל קרי כתיב כי יהיה בך איש וגו': הכי גרסינן **ויבא אל מחוץ למחנה זו מחנה שכינה ולא יבא אל סוך המחנה** **והוא נשפי מחנות**. דקאמר קרא שאס לטמא בצורה ולא משתתין: **אמר ענין לא אשכח לא אשילתי אפיקטיה**. הוולאמו ממנה דמדקאמרת לא יבא לתוכה מכלל דעומד חוזה לה וקאמר לא יכנס והא אכתי לא אשטעי בזה שילא ממחנה שכינה ועומד במחנה ליה לשלחו ממנה וקא מוזהר ליה שלא יכנס כאליו כדכר יבא אכתי לא אשילתי כלומר עדיין לא דיבר על כניסתו מה תהא עליה אפיקטיה ודיבר עליו כאליו יבא. ל"א גרסי' אכתי לא אפיקטיה אשילתי עדיין לא הולכתי ללכת ממחנה ליה וכדכר הוהרמו שלא יכנס והיינו אשילתי כדכר אמה מדבר בכניסתו: **אלא אימא הכי ויבא אל מחוץ למחנה זו מחנה ליה**. וכשכא ללכת ממנה אל יכנס במחנה שכינה ואי לא וכתבי שמי מחנות הוה מוקמינא ליה בעומד במחנה שכינה ומלריכו ללכת ממנה אל בעומד במחנה ליה אין משתלח והשתא דכתיבן שמי מחנות על כרחיך הכי מוקמא: **אס בן יומא**. וישלחו מן המחנה ולא יבא אל תוך ולישתוק: **מנקטן כספין**. שילא הרעי שאס יניחנו בתוכן סקרינו קודם שמתקן. ולשון מיחוי שמוילא פרש רכה דנמחת בצומה דשנפי"ר בלע"ז כמו וממחה ושופך (מעשר שני פ"ה מ"א) וכמו המחה וגמעו (נעיל דף נה). לישנא אחריתא מיחוי לשון נקיבה וחיבול כמו תמחה את זכר מעלק (דברים כה): **שירקא דמעיא**.

בועל נדה כטמא מה למאי אילימא לטומאתה האי טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת שבעה כתיב ביה אלא לאו למחנותם ומדסיפא למחנותם הוי רישא נמי למחנותם מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא מיתיבי מצורע חמור מוז ובח חמור מטמא מה יצא בעל קרי שטמא מה חמור ממנו מאי יצא לאו יצא מכלל זכ ובא לכלל טמא מה דהא טמא מה חמור ממנו ומותר במחנה ליה לא יצא ממחנה טמא מה ונכנס למחנה זכ ואע"ג דטמא מה חמור ממנו (דמותר) במחנה ליה למאי דמני ליה מדימין ליה תני תנא קמיה דרב יצחק בר אבדימי ויציא אל מחוץ למחנה * זו מחנה שכינה לא יבא אל תוך המחנה * זו מחנה ליה מכאן לבעל קרי שייצא חוץ לשתי מחנות אמר ל' אכתי לא עיילתי אפיקטיה לישנא אחריתא אכתי לא אפיקטיה עיילתי אלא אימא מחוץ למחנה זו מחנה ליה לא יבא אל תוך המחנה זו מחנה שכינה מתקוף לה רבינא אימא אידי ואידי למחנה שכינה ולעבור עליו בעשה ולא תעשה אם בן לימא קרא יציא אל מחוץ למחנה ולא יבא אל תוך המחנה למה לי שמע מינה ליתן לו מחנה אחרת: ומיחוי קרבו וכו': מאי מיחוי קרבו רב הונא אמר שמנקבן בסכין (רב) חייא בר רב אמר שירקא דמעייא דנפקא אגב דוחקא דסכינא אמר ר' (אליעזר) מאי טעמא דחייא בר רב דכתיב וחרבות מחים גרים יאכלו מאי משמע כדמתרגם רב יוסף ונכסיהן דרשיעיא צדיקיא יחסנון ורעו כבשים כדברם אמר מנשיא בר ירמיה אמר רב כמדובר בם מאי כמדובר בם אמר אביי וחרבות מחים גרים יאכלו אמר ליה רבא בשלמא אי כתיב חרבות כדקאמרת השתא דכתיב וחרבות מילתא אחריתא קאמר אלא אמר רבא כדרב חננאל אמר רב דאמר רב חננאל אמר רב עתידין צדיקים שיחיו את המתים כתיב הכא ורעו כבשים כדברם וכתיב התם ירעו בשן וגלעד כימי עולם בשן זה אלישע הבא מן הבשן שנאמר ויעני ושפט בבשן וכתיב פה אלישע בן שפט

ליחה האדוקה צמעים שיולא מהן צדוק צסקינן ובלע"ז לימון"ן. מיחוי לשון דבר זכוי כדמפרש טעמא וחרבות מחים: **רשיעא**. אלמא דבר רע ושנוי הוא: **ורעו כבשים כדברם**. כבשים ישראל: **כמדובר בם**. כמה שהצטמא על ידי נביא: **מאי כמדובר בם**. מה היא אותה הצטמא ומפרש לה סיפא דקרא היינו הצטמא וחרבות מחים גרים יאכלו לדיקים עד הנה כגרים ותושבים: **אי כתיב חרבות מחים**. ה"א סיפא דקרא פירוש לרישא כדקאמרת אל השתא דכתיב וחרבות לאו פירושא דרישא הוא אללא מילתא אחריתא היא: **אלא**. כמדובר בם דרישא היינו כדכר מכלל כמדובר באליהו ואלישע שהחיו את המתים כך יחיו כל הדיקים את המתים. ירעו ורעו לגזירה שזה: **ויעני ושפט כבשן**. ושפט הוא אכזי של אלישע דכתיב אלישע בן שפט: **ושמט משענתי**. בלשנא כתיב על"ש שהחיה בן השונמית: **ובלע המות**. יבולע מלאך המות שלא ישלוט: **בישראל**. כתיב צעל המות וגו': **ונושא החמה**. שלא תאיר: **יהיה שבעים כאור הימים**. שבעתי הן ארבעים ותשע וכתיב כאור שבעת הימים ארבעים ותשע כאור שבעת ימים של עכשיו ומלא עודף על אור של עכשיו ג' מאות וארבעים ושלושה: **צעולם הנא**. וחסרה הלכנה וצושה החמה שלא יהא צעולם אלף זיו וזהו ומלאה שכינה: **לימות המשית**. יהיה אור הלכנה כאור החמה: **ולשמואל דאמר**. ימות המשית אין משתתין משל עכשיו מה הוא מקיים והיה אור הלכנה כאור החמה: **כתיב אני אמית ואמית מחצתי ואני ארפא**. כיון שאמר שהמתים הוא מחיה פשיטא דלמחנותים יכול לרפאות אלף את אמת לאשמועינן דלח תימנא אמית ואמית ללו דמתים חיים קאמר אלף אני אמית את המתים ואני מחיה וזן את החיים וצורת את הגולדים להכי כתיב צתריה מחצתי ואני ארפא כשם שמה שמחצתי אני ארפא דאין רפואה אלף צמוכה כך אורו עלמו שאני ממית את מחיה: **מיסה בחדר אחו"י**. כתיב אני ממית את המתים ואני מחיה וזן את החיים: הכי גרסינן **דכר אחר צתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שאני מחצתי אני ארפא**. שדכך שהן ממית חגרים סומים אלמים כך הן חיון צמומן ואחר כך מתרפאים כדכתיב אז ידלג כאל פסח (ישעיהו לה): כשירין

אשר יצק מים על ידי אליהו גלעד זה אליהו שנאמר ויאמר אליהו התשיב מתושיבי גלעד וגו' אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן עתידים צדיקים שיחיו מתים שנאמר עוד ישבו זקנים וזקנות ברחבות ירושלם ואיש משענתו בידו מרוב ימים וכתיב ושמט משענתי על פני הנער (ז' עולא רמי כתיב בלע המות לנצח וכתיב כי הנער בן מאה שנה ימות לא קשיא כאן בישראל כאן בעכו"ם ועובדי כוכבים מאי בעו התם דכתיב ויעמדו זרים ורעו צאנכם ובני נגר אקריכם ויבטיחו ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים כאן לעולם הבא כאן לימות המשיח וולשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכות בלבד מאי איכא למימר אידי ואידי לעולם הבא ולא קשיא * כאן במחנה שכינה כאן במחנה צדיקים * רבא רמי כתיב * אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד מה שאני ממית אני מחיה כמו שמחצתי ואני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד כדרך שהעולם נהוג ת"ל מחצתי ואני ארפא מה מכה ורפואה באחד אף מיתה וחיים באחד מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה דבר אחר בתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שמחצתי ואני ארפא:

עין משפט
נר מצווה

[ג' א ב מ"י פ"ג מהל' ביאת מקדש הלכה ח וע"ש ככסף משנה להלכות זבחים וזב' למנה לא היה הנידון א"ל אכתי לא עיילתי וכו' אלא אימא (וכי ע"ש):

גליון הש"ס

גמ' באן במחנה שכינה ע"י ילקוט מהלכ טו פסוק ב' לדיק ה':

לעני רש"י

דשנפי"ר ודישנפי"ר. להשיות. לימון"ן. רש"י. כ"ך.

מוסף רש"י

לטומאתה. בעל נדה טומאת שבעה ואז הטומאה כטמא מה (וימא 1). כמדובר בם. ממות הגדרות להס (ישעיהו ה 17). וכתבי כי הנער בן מאה שנה ימות. ומת בן מאה שנה אימרו נער הוא ממ, כי הנער בן מאה שנה ימות. אלמא מתין (סנהדרין 23). וחרפה הלכנה ובושה החמה. משפט שיהא אורם כהה (שם). כאן לעולם הבא כאן לימות המשיח. למות המשית ככילנה השעבוד והיה אור הלכנה כאור החמה ולעמד לנח ומפרה הלכנה וצושה החמה מרוב גמס של לדיקים (שם). נכנס בחדר אחו"י. כתיבה ומפרה מתי השכינה (שם). כתוב אני אמית ואחיה. דמשמע כשם שאני אמית את האלם כך אני ממית שמת בעל זמן עומד התי בעל מוס, וכתבי מחצתי ואני ארפא. ששפוא מחיה מרפא את המתך ועומד שלם (שם). ע"פ הגירסא בגמ' שם של"ג השתא אחו"י (כ"ב). יכול מיתה באחד וחיים באחד. והכי קאמר אני ממית את המתים ואני מחיה כדכר (שם). כדרך שהעולם נהוג. שזה מת וזה נולד (שם). מה מכה ורפואה באחד. ואין רפואה אלף מתקום מתך (שם).

רבינו חננאל

ת"ש מסיפא ובעל נדה כטמא מה למאי, אילימא לטומאה הא כתיבא כתיב בתרוויחו טומאת שבעה. אלא לאו למחנותם כשם שטמא מה חוץ למחנה אחת כן בעל נדה חוץ למחנה אחת, ומדסיפא למחנותם רישא נמי למחנותם קשיא ל' יוחנן. ומני מידי איריא רישא לטומאה סיפא למחנותם. ת"ש מצורע חמור מוז ובח חמור מטמא מה יצא בעל קרי שטמא מה חמור ממנו מאי לאו יצא מכלל זכ ונכנס לטמא מה ואע"פ שטמא מה חמור ממנו, מדקחתי הכי שמעין מיתה

דבעל קרי כטמא מה חוץ למחנה אחת. ומשני לא יצא ממחנה טמא מה וכנס למחנה זכ והשתלח חוץ לשתי מחנות ואע"ג דכתיב וירעו כבשים כדברם וכתיב חיים קאמר אלף אני אמית את המתים ואני מחיה וזן את החיים: הכי גרסינן דכר אחר צתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שאני מחצתי אני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד מה שאני ממית אני מחיה כמו שמחצתי ואני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד כדרך שהעולם נהוג ת"ל מחצתי ואני ארפא מה מכה ורפואה באחד אף מיתה וחיים באחד מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה דבר אחר בתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שמחצתי ואני ארפא:

דבעל קרי כטמא מה חוץ למחנה אחת. ומשני לא יצא ממחנה טמא מה וכנס למחנה זכ והשתלח חוץ לשתי מחנות ואע"ג דכתיב וירעו כבשים כדברם וכתיב חיים קאמר אלף אני אמית את המתים ואני מחיה וזן את החיים: הכי גרסינן דכר אחר צתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שאני מחצתי אני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד מה שאני ממית אני מחיה כמו שמחצתי ואני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד כדרך שהעולם נהוג ת"ל מחצתי ואני ארפא מה מכה ורפואה באחד אף מיתה וחיים באחד מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה דבר אחר בתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שמחצתי ואני ארפא:

דבעל קרי כטמא מה חוץ למחנה אחת. ומשני לא יצא ממחנה טמא מה וכנס למחנה זכ והשתלח חוץ לשתי מחנות ואע"ג דכתיב וירעו כבשים כדברם וכתיב חיים קאמר אלף אני אמית את המתים ואני מחיה וזן את החיים: הכי גרסינן דכר אחר צתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שאני מחצתי אני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד מה שאני ממית אני מחיה כמו שמחצתי ואני ארפא * ת"ר אני אמית ואחיה יכול מיתה באחד וחיים באחד כדרך שהעולם נהוג ת"ל מחצתי ואני ארפא מה מכה ורפואה באחד אף מיתה וחיים באחד מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה דבר אחר בתחלה מה שאני ממית אני מחיה והדר מה שמחצתי ואני ארפא: